

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Fouea alijs destinata, fodienti facta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

ter & dolorem sentire cœpit, intellexit, se non digitum magi, sed suum nasum tenere; & si perrexisset, non alteri, sed sibi vulnus inflicturn fuisse. Voluit enim illi versipellis artifex nasum facere dum eum denasare.

CAPVT XLV.

Varijs S. Scriptura locis ostenditur, pœnam talionis fuisse indicatam, & inculcatam.

Sed satis fabulæ talionem ostenderunt, in malis inferendis, & referendis. Id ipsum etiam sacræ litteræ sapius docent. Dauid enim ait: *Lacum aperuit, & effodit eum; & incidit in foueam, quam fecit; & filius eius: Qui fodit foueam, incidet in eam, & qui voluit lapidem, reuertetur ad eum.* Item: *Qui fodit foueam, incidet in eam, & qui dissipat sepem, mordebit eum coluber.* Quin & in Ecclesiastico legimus: *Qui foueam fodit, incidet in eam, & qui statuit lapidem proximo suo, offendet in eo; & qui laqueum alijs ponit, peribit in illo.* Ac ibidem: *Qui in altum mittit lapidem, super caput eius cadet; & plaga dolosa dolosi diuidet vulnera.* His similitudinibus diuina Scriptura ostendit, dolos & insidias in eum recidere solitas, qui illas alijs fraudulentè struit. Primam similitudinem à fouea sumptam, quidam ita exponunt, vt dicant, eum, qui alteri foueam, id est, sepulchrum aperit, vt ipsum secretò peremptum condat; Dei prouidentia, sæpe ipsum in eam inferri. Quo pacto multi filij patris sui mortem optantes, tumulum, & epitaphium ei, ante tempus fecerunt; sed ipsi priùs mortui, ibidem humati sunt. Alij, magis appositè, aiunt Salomonem ducere similitudinem à venatoribus, qui foueas, seu scrobes faciunt in semitis ferarum: easque vel gramine, vel stramine contegunt complanantque, vt bestias illac transeuntes deludant, incautusque incedentes & incidentes comprehendant. Quid si à bellis sumpta sit similitudo, in quibus aliquoties suffossis cuniculis hostis hostem dum captat, ipse capitur; bestijs vel flammis, per eosdem cuniculos illi obuiam missis? vt eadem via qua exitum indacere vrbi parabat, exitium recurrat ad fossorem. Idem quod *fouea*, significat in Psalmo *lacus*, hoc est, cella subterranea, carcer, sepulchrum. Ita quisquis dolos, & insidias, & foueas, quisquis calumnias, cu-

I.
Psal 7. 16.
Prou 26. 27.
Ecclef. 10. 8.
Eccli. 27. 29.
Ibid. v. 28.

fradias, aut sepulchrum alteri parat, ipse iisdem, aut similibus fraudibus insidijsque, & malis peribit. Enimvero, ita homo dolosus & insidiator suis ipse dolis insidijsque plerumque comprehenditur, iisdemque artibus, quibus alijs nocere cogitat, sibi perniciem consciscit. Quod passim contingit ijs, qui volunt esse architecti fraudum & insidiarum; decipientes enim decipiuntur, vt Herodiscum Magis fallaciter agenti contigisse scribens Petrus Chrysologus ait: *Fremit dolositas se deceptam, & in se fraus reuersa colliditur. Herodes stridet cadens ipse in laqueum, quem tetendit.* Eadem infra. *In altum tendens, cadit ab alto; calum pulsans, intrat profundum; in se vadit, qui vadit in Deum.* D. Cyrillus ait: *Semper persequentibus Ecclesia conatus ipsorum in caput reciderant; & tangunt suammet pupillam.*

Petrus Chry-
sol. ser. 152.

D. Cyrillus
in Zachar. 11.
14.

II.

Prov. 26. 27.

Altera similitudo est: *Qui voluit lapidem, reuertetur ad eum;* quod plerique ita exponunt, vt dicant, sicut quis ex edito loco lapidem in alterius caput deuoluit, vt ex turri, vel monte, vel colle, qui ad eum redeat; ita sæpe contingit, vt illa ipsa pernicietas, quam per fraudem in alios molimur, in verticem nostrum remittatur. Hanc interpretationem non nemo putat violentam, eum fingat, lapidem contra naturam suam sursum redire, ac superiora loca repetere, vnde exierat. Sed non est contra naturam vim lapidis, etiam sursum resilire illisum; quamquam non resiliat, vsq; ad verticem montis aut turris. Sicut nec illud Ætne saxum, quo Acis adobrutus est, reuersum est ad Polyphemum, qui illud coniecit in fugientem. Fateor tamen posse etiam ita intelligi: *Qui voluit lapidem, reuertetur ad eum,* non lapis ad voluentem, sed is ipse, qui eum lapidem demisit; quia vicissim & ipse è sublimi loco deuolutus in eundem lapidem incurret, & illiderur. Sic enim sæpe fit, vt is, qui è fastigio alicuius dignitatis, ad quam euectus est, inferiores & sibi subiectos percutit, aut damno aliquo afficit, pro merito suo obtineat; vt inde depulsus, aut deiectus, eadem, quæ alijs intulit, damna subire cogatur. Hac consideratione Sesostris Ægypti rex, qui interstitium à rubro mari ad Nilum profcindere adorsus est, cum quatuor duces loco equorum, currui iunxisset, supercilium posuit. Vidit enim ex his vnum identidem ad rotas respectantem, & reuolutionum vices contemplantem;

Quid. lib. 13.
Metam.

Diodor. lib. 1.